

Talousarvion seuranta tammi-kesäkuu 2024

KHALL 12.08.2024 § 245
1805/02.02.02/2024

Valmistelija

Ari Virolainen

Kaupunginvaltuusto on 18.12.2023 § 85 hyväksynyt vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelman.

Kaupunginhallituksen 8.1.2024 käyttösuunnitelmia koskevan päätöksen mukaisesti kaupunginhallitukselle ja valtuustolle toimitetaan neljännesvuosittain kaupungin talouden tilanteen yksityiskohtaisempi seuranta, jota täydentää talouden kuukausiraportointi hallitukselle.

Tammikuun-kesäkuun toteuma on neljännesvuosiraportointia tukeva kuukausiraportti. Kesäkuun lopun tilanteesta on valmistelussa laajempi neljännesvuosiraportti. Ulkoinen + sisäinen tuloslaskelma ja tulosalueiden toteuma on liitteenä.

Tilikauden alijäämä on kesäkuun lopussa 1,2 miljoonaa euroa. Koko vuoden talousarvion alijäämäksi on arvioitu 1,0 miljoonaa euroa.

Toimintakate on kesäkuun lopussa 2,1 miljoonaa euroa edellistä vuotta huonompi. Toimintakatteen muutoksesta noin miljoona euroa selittää kuntaliitosavutusten poistuminen, mutta ulkoiset toimintakulut ovat nousseet noin 1,1 miljoonaa euroa. Tästä noin 0,5 miljoonaa euroa on henkilöstökulujen nousua. Talousarviossa 2024 koko vuodelle on varauduttu vajaan 1,5 miljoonan euron (noin 5 %) henkilöstökulujen nousuun vuoden 2023 toteumaan verrattuna.

Ulkoiset palvelujen ostot ovat noin 472 000 euroa edellistä vuotta suuremmat. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kasvu on noin 177 000 euroa.

Vuoden 2023 alussa maksettiin pääosa nk. verohännistä, joten erityisesti tammi- ja helmikuun toteumat ovat edellistä vuotta merkittävästi pienemmät. Verotulot ovat kesäkuun lopussa 3,3 miljoonaa euroa edellistä vuotta pienemmät. Kuntaliiton toukokuisen veroarvion mukaan Kankaanpään verotulot tulisivat olemaan noin 28,7 miljoonaa euroa. Talousarviossa on ennakoitu 28,1 miljoonan euron verotuloja. Yleinen talouden kehitys ei kuitenkaan tällä hetkellä tue oletusta, että verotulot toteutuisivat ainakaan merkittävästi talousarviota parempina. Koko vuoden toteumaan vaikuttavat myös edellisten vuosien oikaisut. Arvion mukaan ne tulevat olemaan positiivisia tuloverojen osalta ja negatiivisia kiinteistöverojen osalta.

Valtionosuuksien taso putosi merkittävästi vuodelle 2024. Tässä vaiheessa vuotta ne ovat 0,7 miljoonaa euroa aiempaa pienemmät. Kokonaisuutena niiden ennakoitaan jäävän yli 1,6 miljoonaa euroa vuoden 2023 tasosta.

Kokonaisuutena kaupungin talous on tässä vaiheessa vuotta toteutunut 5,7 miljoonaa euroa edellisen vuoden vastaavaa ajankohtaa heikompana.

Vuosien ja kuukausien välisessä vertailussa on huomioitavaa, että vuoden 2023 tammi-maaliskuun toteuma oli kertaeristä johtuen täysin poikkeuksellinen. Vuoden 2023 kesäkuun ylijäämä 4,9 miljoonaa oli

samalla tasolla koko vuoden ylijäämän kanssa. Koska valtionosuuksien taso on tänä vuonna vuotta 2023 pienempi ja palkankorotukset tulevat voimaan kesällä, ennakoidaan myös loppuvuoden toteuman olevan vuodesta 2023 poiketen olevan merkittävästi alijäämäinen.

Kaupungin alkuvuoden talouden toteuma ennakoi huonoa talouden toteumaa koko vuodelle. Vaikka toteuma on ennakoidun suuntainen ja vastaavan tyyppinen kuin muilla kunnilla, liittyy alkuvuoden toteumaan huomattavaa uhkaa vielä talousarviota huonommasta toteutumasta.

Tästä johtuen tulee kaupungin kaikissa toiminnoissa kiinnittää erityistä huomiota, että talouden toteumaa pystytään parantamaan ennakoidusta.

Sivistyslautakunnan alaisen tulosalueen toimintakate on kesäkuun loppuun mennessä 892 283 euroa suurempi kuin vuonna 2023, sen merkittävä nousu johtuu useasta eri tekijästä. Toimintakulujen osalta toteuma on 573 863 euroa suurempi kuin 2023. Toimintakulujen toteutumassa näkyy erityisesti palveluiden hintojen nousu niin sisäisissä kuin ulkoisissa palveluissa sekä vuokrien kohoaminen. Vaihtuvina kuluina kotikuntakorvausmenojen osuudet vaihtelevat vuosittain kuten palvelusetelikulutkin. Henkilöstökulujen nousuun vuoteen 2023 verrattuna ovat vaikuttaneet tehdyt työmarkkinaratkaisut sekä valmistavan ja suomi toisena kielenä opetuksen kulut.

Tulosalueen arvion mukaan vuoden 2024 talousarvioon tulee syksyn aikana kuitenkin vielä vaikuttamaan tulosalueen tekemät toimenpiteet, joita käsitellään sivistyslautakunnan elokuun kokouksessa. Toimenpiteistä huolimatta tulosalueen kasvatus ja opetus talousarvioon varatut määrärahat tulisivat tulosalueen arvion mukaan ylittymään. Vaikutukset talousarvioon käsitellään lautakuntakäsittelyjen jälkeen.

Positiivisena muutoksena on kaupungin väkiluku, joka on kasvanut kesäkuun loppuun mennessä 82 henkilöllä.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli kesäkuun lopussa 10,8 % eli hieman vähemmän kuin vuoden vaihteessa (11,0 %). Työttömyysaste oli kuitenkin korkeampi kuin vuotta aiemmin (9,4 %).

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Mika Hatanpää
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus merkitsee talouden toteuman tiedoksi ja kehottaa tulosalueita kiinnittämään erityistä huomiota talouden toteumaan. Lisäksi puolivuotiskatsauksessa tulee arvioida koko vuoden toteumaa ja taloutta tasapainottavia toimia.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Täytäntöönpano	Tulosalueet
Lisätietoja antaa	Talousjohtaja Ari Virolainen, 044 577 2241
